

APEL ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH PRZECIWKO NIEBEZPIECZNYM PROPOZYCJOM ZAWARTYM W USTAWIE O DZIAŁANIACH ANTYTERRORYSTYCZNYCH

Pod koniec kwietnia poznaliśmy wreszcie zapowiadany od miesięcy, a trzymany długo w tajemnicy, projekt ustawy antyterrorystycznej. Wiele proponowanych przepisów jest niezgodnych z Konstytucją i Europejską konwencją praw człowieka. Dotkną one nas wszystkich, poważnie ograniczając nasze prawa i wolności, a nie tylko terrorystów i osoby podejrzane o popełnienie przestępstwa.

Projekt wprowadza m.in. następujące niebezpieczne propozycje:

1. Wszyscy nie-Polacy = podejrzani

Turyści i osoby mieszkające w Polsce, ale niemające polskiego obywatelstwa będą mogły być podsłuchiwane bez zgody sądu, a policja będzie mogła w każdej chwili żądać od nich odcisków palców. To stwarza ogromne pole do dyskryminacji np. na podstawie koloru skóry. A jednocześnie ryzyko nadużyć również wobec polskich obywateli. W przypadku podejrzenia o terroryzm będzie można natychmiastowo wydaląć cudzoziemca z Polski jedynie na podstawie decyzji szefa MSW.

2. Blokowanie Internetu

Na żądanie Szefa ABW dostawcy Internetu będą zmuszani do zablokowania dostępu do określonych treści (a w praktyce – serwisów internetowych). Dopiero po 5 dniach sąd oceni, czy żądanie było zasadne. Niebezpieczne materiały nie znikną w ten sposób z sieci, a zdeterminowane osoby będą mogły do nich dotrzeć innymi kanałami. Ale infrastruktura umożliwiająca filtrowanie treści internetowych w przyszłości będzie mogła zostać wykorzystywana do ograniczania dostępu innych treści, które zostaną uznane za kontrowersyjne.

3. Szersze uprawnienia służb

ABW będzie miała możliwość zdalnego dostępu do publicznych baz danych, np. bazy ubezpieczeń społecznych, gminy. Jednocześnie korzystanie z tych uprawnień nie będzie podlegało jakiegokolwiek kontroli – ABW będzie mogła na własną rękę gromadzić i przetwarzać informacje o każdym z nas. Nikt nie zweryfikuje, czy uprawnienie to nie jest nadużywane i czy informacje na temat konkretnej osoby nie są zbierane nielegalnie.

4. Ograniczenie swobody komunikacji

Nie będzie już można kupić anonimowo karty pre-paid: przy zakupie trzeba będzie podać dane osobowe (m.in. numer PESEL, adres zameldowania i zamieszkania). Potencjalni terroryści łatwo ominą to ograniczenie, korzystając np. z kart zagranicznych lub kupionych przez podstawione osoby. Ucierpią dziennikarze chroniący swoje źródła i zwykli obywatele, pragnący zachować anonimowość.

5. Ograniczenie wolności zgromadzeń

Wystąpienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym lub samo zagrożenie jego wystąpieniem pozwala na wykorzystywanie szerszych uprawnień ABW, może być też pretekstem do zakazu organizowania demonstracji. Problem w tym, że definicja przestępstw o charakterze terrorystycznym

jest bardzo szeroka (przestępstwa, dla których przewidziano karę pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 3 lata) i uznaniowa (popelnione m.in. w celu powstrzymania władz od jakiegoś działania). Gdyby takie przepisy obowiązywały w 2012 r., to zakłócanie działania stron internetowych administracji rządowej, które było formą protestów przeciwko podpisaniu przez Polskę umowy ACTA, mogło być potraktowane jako zagrożenie o charakterze terrorystycznym i wykorzystane do wprowadzenia zakazu ulicznych protestów.

To jedynie wybrane przykłady niebezpiecznych rozwiązań przewidzianych przez ustawę „antyterrorystyczną”. Powstawanie tego drakońskiego prawa odbywa się bez jakichkolwiek konsultacji, w aurze braku przejrzystości i wbrew wszelkim standardom (projekt został opublikowany przez MSWiA dopiero po tym, jak Fundacja Panoptykon opublikowała projekt otrzymany z anonimowego źródła).

Domagamy się od Władz Rzeczypospolitej Polskiej rezygnacji z najbardziej niebezpiecznych dla praw i wolności rozwiązań oraz prowadzenia prac nad ustawą zgodnie z demokratycznymi standardami.

Apel podpisały następujące organizacje:

1. Fundacja Panoptykon
2. Fundacja im. Stefana Batorego
3. Sieć Obywatelska - Watchdog Polska
4. Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
5. Amnesty International Polska
6. Helsińska Fundacja Praw Człowieka
7. Centrum Cyfrowe
8. Instytut Spraw Publicznych